

№ 9/1961.

STORA UTSKOTTETS betänkande № 9/1961 med anledning av Ålands landskapsstyrelsens framställning till Ålands landsting med förslag till landskapslag om brandväsendet. (№ 3/1961)

Landstinget, som i ärendet fått mottaga lagutskottets betänkande № 4/1961, har däröver inbegärt stora utskottets utlåtande.

Stora utskottet har behandlat ärendet och får för landstinget vördsam samt framföra följande:

Såsom av landskapsstyrelsens allmänna motivering till lagförslaget framgår, har en rätt lång tid förflutit sedan den nu gällande lagstiftningens på brandväsendets område tillkomst. Under de femton tjugo åren, som därefter förflutit, har brandväsendet vederfarits betydande omändningar. Den tekniska utrustningen har förkovrats och i många fall helt förnyats. Även de tekniska hjälpmedlen äro nu helt andra än tidigare. Den effektiviserade brandskyddsverksamheten ställer numera stora krav på såväl teknisk utrustning som fackutbildad personal. De uppgifter och ansvar, som enligt lagförslaget påläggas kommunerna äro betydande. Kostnaderna för anskaffning och underhåll av föreskriven materiel ävensom utbildning och avlönande av nödig personal kommer att antaga sådana proportioner, att ett starkt ekonomiskt understöd från landskaps sida blir av nöden.

Såsom helhet betraktat är det av rikets nya brandlag influerade lagförslaget väl genomarbetat och ändamålsenligt, ehuru vissa bestämmelsers stränghet i förhållande till de åländska särförhållandena kan ifrågasättas.

6 och 10 §§. Det senast sagda gäller bl.a. kompetensvillkoren för brandbefäl av olika grader. Vid remissdebatten har landstingsman Eklöw m.fl. anfört betänkligheter beträffande kompetenskraven för brandchef ävensom deras nödiga antal under olika förhållanden. Kompetenskraven i den föreslagna utformningen kunna i praktiken väntas medföra svårigheter för kommunerna att finna rätt på lämpliga personer, som vore villiga att utbilda sig till brandchefer med de uppoffringar detta kräver. Därtill medför såväl själva skolningen som den utexaminerade brandchefens avlönande ökade kostnader för kommunen. Systemet kunde därför tänkas leda till, att kommunerna skulle bli tvungna att besätta brandchefstjänsterna med inkompetenta personer, vilket i sin tur skulle innebära ett årligt byte av brandchef. (10 § 2 mom.) Detta vore ingalunda lyckligt.

Med beaktande av ovanstående synpunkter har stora utskottet haft att taga ställning till kompetensfrågan. Ehuru en lägre kompetensgrad i

många fall tvivelsutan kunde synas vara tillfyllest, torde det likväl stå utom all diskussion, att en gedignare utbildning skänker större trygghet med tanke på det kommunerna åvilande ansvaret. Detta mål kan dock icke eftersträvas till vilket pris som helst. Såsom redan framhållits bör de kommunerna pålagda uppgifternas tunga vara anpassad till kommunens ekonomiska bärkraft. Under förutsättning att landskapsunderstödet kommer att utgå i relation härtill, har stora utskottet ansett sig kunna godkänna de ifrågavarande kompetensvillkoren i föreslagen form.

I konsekvens med detta ställningstagande har stora utskottet omfattat lagutskottets förslag om endast en brandchefstjänst i kommunerna. Genom lämplig utposterings av släckningschefer torde de geografiska svårigheterna kunna övervinnas.

15 §. I överensstämmelse med rikets nya brandlag och landskapsstyrelsens allmänna motivering har ordet "må" ersatts av "kan". Likaså har i enlighet med rikslagens motsvarande bestämmelse uttrycket "avtalsbrandkår" utbytts mot "halvordinarie eller avtalsbrandkår". På grund härav har orsak till omprövning av gränsen 8.000 personer icke förelegat.

I övrigt har stora utskottet omfattat framställningen med de av lagutskottet föreslagna ändringarna, varför utskottet med hänvisning till det ovan anförda vördsamt får föreslå

att landstinget måtte antaga nedanstående
L a n d s k a p s l a g
om brandväsendet.

I enlighet med Ålands landstings beslut stadgas:

1-5 §§

Enligt landskapsstyrelsens förslag.

6 §.

1 mom. Enligt lagutskottets förslag.

2 mom. Enligt landskapsstyrelsens förslag.

3 mom. Enligt lagutskottets förslag.

7 §.

Enligt landskapsstyrelsens förslag.

8 §.

1 mom. Första meningen. Enligt lagutskottets förslag.

Momentet till slut. Enligt landskapsstyrelsens förslag.

2 mom. Enligt landskapsstyrelsens förslag.

9-10 §§

Enligt landskapsstyrelsens förslag.

-3-

11 §.

Enligt lagutskottets förslag.

12-14 §§.

Enligt landskapsstyrelsens förslag.

15 §.

Stiger invånarantalet i Mariehamn över 8.000 personer, kan landskapsstyrelsen förordna, att staden skall hava ordinarie brandkår samt såsom reserv halvordinarie eller avtalsbrandkår. Till dess sådant förordnande utfärdas, skall staden hava halvordinarie brandkår eller avtalsbrandkår.

16-18 §§

Enligt landskapsstyrelsens förslag.

19 §.

1 mom. Enligt landskapsstyrelsens förslag.

2 mom. Enligt lagutskottets förslag.

20 §.

Enligt lagutskottets förslag.

21-23 §§.

Enligt landskapsstyrelsens förslag.

24 §.

1 mom. Enligt lagutskottets förslag.

2 mom. Enligt landskapsstyrelsens förslag.

3 mom. Enligt landskapsstyrelsens förslag.

25-30 §§.

Enligt landskapsstyrelsens förslag.

31 §.

Enligt lagutskottets förslag.

32-36 §§.

Enligt landskapsstyrelsens förslag.

37 §.

1 mom. Enligt lagutskottets förslag.

2 mom. Enligt landskapsstyrelsens förslag.

3 mom. Enligt landskapsstyrelsens förslag.

38-54 §§.

Enligt landskapsstyrelsens förslag.

55 §.

Enligt lagutskottets förslag.

56-57 §§

Enligt landskapsstyrelsens förslag.

Mariehamn den 20 mars 1961.

På stora utskottets vägnar:

Albin Johansson
ordförande.

Erik Rask
sekreterare.

Närvarande i utskottet: ordföranden Albin Johansson, viceordföranden Gideon Mattsson samt ledamöterna Edvin Östling, Erik Sundberg, Uno Förbom, Sigurd Danielsson, Gustav Adolf Boman, Karl Sundblom och August Öström samt ersättaren Johan Lönroth.